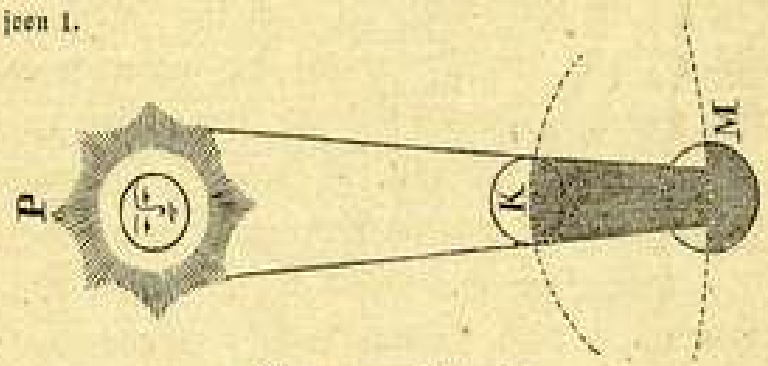
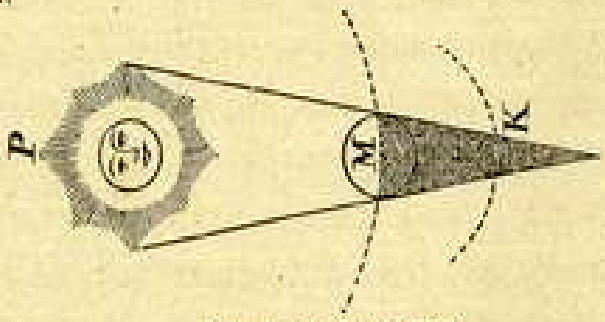
täieliste warjutud ehk aga üksi üks jagu; meil on siis: kuu warjutamine. Et seda lugejatele paremine mõistlikuks teha, annan siin kahte joonetusi, kus P = päikest, K = kuud ja

joon 1.

Päewa warjutamine.

joon 2.

Kuu warjutamine.

M = maakera tähendab. — Päewa warjutamine wõib aga üksi siis olla, kui meil noor-kuu

on, et siis kuu maakera ja päikese keskel seisab (nagu joon 1); kuu warjutamine sünnib aga üksi siis, kui meil täis-kuu on, mil ajal maakera kuu ja päike wahel on. See põhi, miks-pärast mitte igal noorel ehk täiel kuu'l warjutamisi ei sünni, on see, et kül kuu noore kuu'e ajal maa ja päike wahel seisab, tema siiski natuke ülemal ehk alamal poolel sellest õigest joonest, mis päewa ja maa wahel mõteldakse olewat, seista tuleb; niisamma wõib kaa täie kuu'e ajal maakera kül päike ja kuu wahel, wimane aga maa warju ülemal ehk alamal poolel seista. — Kui kuu ehk päike terwe seib warjutud on, siis nimetakse warjutamist täieliseks; kui aga üks jägu warjutud on, siis nimetakse teda jauldaseks. Päikese juures wõib weel üht kolmat warjutust näha, mida ringkombeliseks hüütakse. — Meil oleks weel mõnda warjutamistest rääkida, aga et kardame liig pikkaks teha, tahame aga üksi üht tähelepanemist juure lisada; ehk saame teist korda edasi rääkima.

Tähelepanemine. Seda musta, mis meie kuu

Eesti-ma rahwa Kalender 1881, lk. 30